

Ihmistieteellisten tutkimusaineistojen jatkokäyttö ja tietosuoja

Fakta Julkaistu 15.01.2015 klo 12:45 Kirjoittaja Tommi Kutilainen

Suomessa ja kansainvälisesti kiinnitetään yhä enemmän huomiota julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen (-datan) avoimuuteen, arkistointiin ja jatkokäyttöön. Samanaikaisesti varsinkin ihmistieteellisten (humanististen ja yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisten) aineistojen säilytyksessä, arkistoinnissa ja jatkokäytössä on epäselvyyttä. Tutkimusaineistojen jatkokäyttöön liittyy monimuotoisia oikeudellisia, moraalisia ja käytännöllisiä kysymyksiä, jotka koskevat erityisesti yksityisyyden suojaa, tekijänoikeuksia, asiakirjojen julkisuutta, tutkimustulosten tarkistettavuutta ja aineistojen säilytyksen tekniikkoja ja rahoitusta. Ihmistieteellisille tutkimusaineistoille tunnusomainen piirre on, että niiden jatkokäyttö edellyttää tutkittavien suostumusta.

Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan hankkeessa ”Ihmistieteellisten tutkimusaineistojen jatkokäyttö ja tietosuoja” pyrittiin kartoittamaan erityyppisten tutkimusaineistojen arkistointiin ja jatkokäyttöön liittyviä ongelmia. Laajimmin selvitettiin kysymystä miten voidaan turvata tutkimusta varten erikseen kerättyjen aineistojen jatkokäytön tietosuoja ja missä muodossa tutkittavien suostumus on pyydettävä heitä koskevien tietojen jatkokäyttöön ja arkistointiin. Päähuomio hankkeessa kohdistettiin sellaiseen tieteelliseen tutkimukseen, johon sovelletaan yleislakina henkilötietolakia.

Teos ”Ihmistieteellisten tutkimusaineistojen jatkokäyttö ja tietosuoja” on samannimisen hankkeen loppuraportti ja sen ovat toimittaneet Antti Ketola ja Raimo Lahti. [Teos on ladattavissa Helsingin yliopiston www-sivuilta.](#)